Congregatie der ganzen

MS In het voorgaande nummer van dit blad was, onder de titel *De passiepreek van de beer*, het editoriaal gewijd aan de parallel die kan worden onderkend tussen enerzijds de hedendaagse ontwikkelingen in de internationale verhoudingen en anderzijds de begrijpelijke spanningen tussen de boer, die zijn pluimveestapel bedreigd weet, en de vos of beer die de passie preekt om hem ertoe te bewegen zijn waakzaamheid te laten verslappen. Die beschouwing concentreerde zich in het bijzonder op de heimelijke plannen van het roofdier, dat weliswaar een vegetarische levenshouding voorwendde doch in de opbouw en instandhouding van zijn *capabilities* een duidelijke voorkeur bleek te hebben voor het hanteren van voorsnijmes en -vork zodra het gunstigste moment voor de maaltijd zou zijn aangebroken en de ware intenties niet langer behoefden te worden gemaskeerd.

De positie van de boer liet zich daarbij gemakkelijk bepalen. In aanmerking nemende dat in steeds nauwere cirkels rond zijn hofstede het pluimvee inmiddels al aan de vraatzucht van de belager was ten offer gevallen, was het immers vrij overbodig hem te herinneren aan het spreekwoord dat hem vermaande toch vooral op zijn ganzen te passen. Het lag voor de hand, dat hij zich uit voorzorg maar het beste zou kunnen voorzien van om het even welk deugdelijk wapen: een knuppel, een hooivork of, beter nog, een vuurwapen, ook al zou dát om begrijpelijke reden de goedkeuring van het roofdier niet kunnen wegdragen.

Misschien zou een La Fontaine een dergelijke fabel nog verder kunnen uitspinnen en de dieren laten figureren als handelende personen om op die wijze de essentiële les op zijn lezers te doen overkomen. Het is evenwel sterk de vraag of zelfs *hij* in staat zou zijn geweest begrip te verwerven bij de categorie waarvan in het voorgaande slechts zijdelings sprake was, te weten de slachtoffers in spe, de ganzen. Immers, het moge dan zo zijn dat volgens de overlevering de ganzen eens zelf als het toonbeeld van waakzaamheid konden gelden omdat *zij* het waren die te rechter tijd de verdedigers van het Capitool wisten te alarmeren, sindsdien blijken zij die goede naam reeds lang te hebben verspeeld en wie thans wordt betiteld als gans zal dat stellig niet kunnen opvatten als een openlijke erkenning van zijn intellectuele kwaliteiten, integendeel. Op voorhand zij daarom een ieder die zich in deze kolommen als zodanig zou aangesproken achten, gewezen op het risico de schoen te willen aantrekken die wellicht aan een ganzepoot zou kunnen passen.

In onze dagen kan worden vastgesteld dat het besluitvormingsproces zich zodanig heeft ontwikkeld dat het niet meer uitsluitend de boer is, die samen met zijn naaste medewerkers het beleid bepaalt. Neen, ook de ganzen nemen deel aan de discussie. Geen wonder, dat het daarbij een gesnater is van je welste. Het merkwaardigste daarvan is echter wel dat die verzameling pluimvee met recht en reden aanspraak mag maken op de benaming *congregatie* voor haar collectief; niet zozeer omdat een religieus of confessioneel beginsel als bindend element dient, maar meer omdat het een groepering betreft van *leken*.

Uit het gezichtspunt van de ganzen nu is het alleszins begrijpelijk dat men daar beducht is dat de boer zich een vuurroer aanschaft met een verbeterd vermogen: de spreiding van een flink schot hagel zou misschien toch wel zó groot kunnen zijn dat er ook doden kunnen vallen onder het gevogelte dat daarmee zou moeten worden beschermd. En dat het wapen primair is bedoeld om de rover *af te schrikken*, wordt dan ook als irrelevant beschouwd . . . want de passieprediker is immers vegetariër?!

Het valt uiteraard de boer niet licht, dat gevoelen van de woordvoerders van zijn ganzencongregatie over te brengen aan zijn omwonende vakgenoten, met wie hij juist had afgesproken de roofdierenplaag zo nodig met krachtige hand te beteugelen. Ongetwijfeld valt het de rechtschapen landman zeer zwaar het opgedragen standpunt te vertolken

dat hij wél prijs stelt op de onmiskenbare voordelen van het goede nabuurschap doch dat zijn ganzen hem hebben verboden in ruil daarvoor óók zijn nabuurplichten na te komen. En nog erger moet het hem te moede zijn als hij genoodzaakt is zijn zich wapenende buren voor te houden dat zijn landerijen waarschijnlijk door hen niet zullen mogen worden betreden in het kader van de gezamenlijke bestrijding van de ondieren . . . omdat de ganzencongregatie vol vertrouwen is op de goede uitslag van haar overleg met vos en beer.

In de fabels van La Fontaine zou de afloop van de gebeurtenissen tevens de zedeles behelzen die de schrijver met zijn verdichte dierenvertelling had geïllustreerd. De afloop van de hierboven geschetste parallel zal evenwel eerst door latere historici kunnen worden verhaald. Maar het moet wel ernstig worden betwijfeld, of er — zo de domme ganzen eenmaal zijn verslonden — nog wel een jager zal komen opdagen die de buik van de boze beer zal opensnijden om de ganzen het leven en de vrijheid te hergeven opdat zij, gakkende en snaterende naar hartelust, nog tot in lengte van dagen hun zorgeloze bestaantje zullen kunnen voortzetten.
Het is overigens al evenzeer twijfelachtig of de ganzen zelf wel zullen kunnen inzien hoe gevaarlijke consequenties hun inbreng in het besluitvormingsproces van de verdedigers van hun welzijn mogelijk zal kunnen hebben. Gevreesd moet worden dat het hen aan dat inzicht ten enenmale ontbreekt, eensdeels omdat nu eenmaal de goden met blindheid slaan wie zij willen verderven — al zou het onjuist zijn daarom de schuld van der ganzen domheid aan de goden te willen verwijten! — en anderdeels omdat het ganzegesnater zo luid klinkt dat het zelfs de stem der rede doet verstommen. Bovendien is het der ganzen vaste overtuiging dat een hoge kwaliteit van het ingebrachte *geen voorwaarde* is voor het uitoefenen van medebeslissingsrecht doch, omgekeerd, daardoor wordt *bewezen*! Naar het zich laat aanzien, zal van de hoofdpersonen uit vorenstaande fabel de boer de minste moeite hebben zichzelf te herkennen. De ganzen zullen, dat lijdt geen twijfel, niet eens in die spiegel willen kijken. Zij hebben het veel te druk met in koor mee te snateren met de beer die aan het einde van zijn passiepreek dreigend tegen de congregatie gromde: „En laat de boer het voorál niet in zijn hoofd halen zijn arsenaal te moderniseren, want dán zullen de veren eerst goed gaan rondstuiven!".
En bij dat alles mag de lezer zich uiteraard afvragen of, zo vele eeuwen na de befaamde redding van het Capitool, ook in de moderne tijd ganzen misschien tóch nog iets hebben te maken met militaire vraagstukken? . . .

KONINKLIJKE VERENIGING TER BEOEFENING VAN DE KRIJGSWETENSCHAP

Bijeenkomst

Op maandag *14 januari a.s.* houdt de vereniging een bijeenkomst voor leden en belangstellenden, waarin kolonel der huzaren R. J. Mighout en officieren van Sectie Plannen OCC een inleiding zullen houden over

De toekomst van de tank

De leden en verdere belangstellenden worden hierbij uitgenodigd tot het bijwonen van deze bijeenkomst, die zal plaatsvinden in de *filmzaal van de Bernhardkazerne te Amersfoort;* aanvang 20.00 uur.

Van lezing en discussie wordt, als gebruikelijk, verslag gedaan in het verenigingsorgaan Mars in Cathedra.